

PRISIKĖLIMAS

Kauno Kristaus Prisikėlimo parapijos laikraštis

Sekmadienio katechezė

Dekanas klebonas mons. Vytautas Grigaravičius

Tegul meilė Lietuvos dega mūsų širdyse!

*Kas laisvę kaip varpus į dangaus bokštus kelia –
To niekas nepavergs. Tautos nenugalės,
Kuri į Dievą tiki ir aukotis gali,
Išlydžius laisvės varpą iš pačios širdies.*

K. Genys

Ši mūsų tautos laisvės šauklio, aktoriaus, poeto Kęstučio Genio eilėraščio ištrauka tarsi patvirtina apaštalo Jokūbo žodžius: „Palaimintas žmogus, kuris ištveria išmėginimą <...>, jis gaus gyvenimo vainiką, kurį Dievas yra pažadėjęs jį mylintiems <...>. Kiekvienas geras davinys ir tobula dovana ateina iš aukštybių, nužengia nuo šviesybių Tėvo“ (Jok 1, 12-17). Iš tiesų galime džiaugtis, kad lietuvių tauta yra palaiminta, nes jai teko patirti ne vieną Dievo padovanotą stebuklą. Mūsų mažytį žemės lopinėlį ne kartą slėgė okupacijos našta, trypė ne vieno svetimšalio batai, tačiau Dievo valia Lietuva atrasdavo savyje jėgų ir ryžto numesti vergystės pančius ir prisikelti naujam, laisvam gyvenimui.

Vasario 16-ąją mūsų tauta mini vieną labiausiai širdin iširėžusį Lietuvos prisikėlimo rytą, kai patriarcho daktaro Jono Basanavičiaus vadovaujama Lietuvos Taryba ryžosi pasirašyti Lietuvos Nepriklausomybės Aktą. Nuo šios dienos Lietuva buvo laikoma laisva ir nepriklausoma, nors dėl tikrosios laisvės ir nepriklausomybės reikėjo dar ilgokai pakovoti. Tačiau nušvitusi šviesa jau negalėjo užgesti. Tauta išgyveno dvasinį pakilimą, iš Lietuvos bažnyčių ir šventų vietų į dangų kilo dėkingumo maldų pynės. Tikėjimas, vienybė ir viltis, kad Dievas neapleis, padėjo žmonėms išlaikyti ryžtingą dvasią kuriant naują laisvą valstybę.

Tačiau neilgai lietuviams teko kvėpuoti laisvu Tėvynės oru. Po dvidešimt trejų metų, sukūrus savos valstybės gyvybingumą liudijančias institucijas, ekonomiškai beveik pasivijus laisvuosius Vakarų Europos kraštus, jai teko vėl rimtas išbandymas. Beveik 50 metų mūsų tauta buvo okupuota sovietų Rusijos, buvo rusinama, naikinami Lietuvos kultūros židiniai, ypač griauamos arba paverčiamos sandėliais bažnyčios.

Šventasis Raštas moko, kad tautos laisvė, gerovė bei harmonija priklauso nuo tautos tikėjimo ir moralės. Štai kodėl pirmiausia okupantai stengiasi išrauti tikėjimą, palaužti moralės šaknis, kad blogio pasaulis galėtų įsiviešpatuoti iškreipdamas tikrąsias vertybes. Šiandien kai kas bando užglaistyti, ištrinti iš atminties

tuos šurpius laikus, kai kurie vos iškilus sunkumams piktdžiugiškai smerkia šiuos laikus ir su nostalgija mini anuos. Tai primena Mozės išvestą iš Egipto vergovės Senojo Testamento žydų tautą, kuri jam priekaištavo: „Verčiau būtume mirę nuo Viešpaties rankos Egipto žemėje, sėdėdami prie mėsos puodų ir prisivalgę duonos iki soties!“ (Iš 16, 3). Argi nepasigirsta šiandien ir mūsų tautoje balsai: „Kas iš tos laisvės? Ką ji mums davė? Visai gerai gyvenome prie sovietų: kiekvienas turėjo darbą, nereikėjo rūpintis duonos kašniu.“ Skaudžiausia, kad tokie žodžiai išsprūsta netgi iš garbaus amžiaus žmonių lūpų, kuriems teko patirti visą pokario baisumą. Jiems norisi priminti Kristaus žodžius: „Žmogus gyvas ne vien duona“ (Mt 4,4). Mano kartos ir jaunesnio amžiaus žmonėms neteko matyti aikštėse suguldytų išniekintų miško brolių kūnų, gyvulinuose vagonuose nežinia kur vežamų tautiečių, tačiau teko patirti melą, veidmainystę, aklą paklusnumą, pataikavimą valdininkams ir viso to pasekmes. Prisimenu, kiek daug problemų iškilo man pačiam pareiškus norą stoti į Kunigų seminariją.

Šiandien kyla klausimas: „Ar verta visa tai prisiminti? Dabar kiti laikai, esame laisvi ir nepriklausomi, kam

aitrinti praeities žaizdas?“ Juk Kristus kviečia atleisti skriaudėjui, melstis už persekiotojus. Taip, atleisti įmanoma ir reikia, tačiau pamiršti, ką teko mūsų tautai patirti nevalia. Mes turime būti budrūs, nes blogis niekada laisva valia neužleidžia savo pozicijų. Pikojo pasaulis ir jo tarnai nuolat tykoja, kaip pavergti žmogaus, ypač jauno, sielą.

Neseniai perskaičiau 1948 metų Kauno Prisikėlimo bažnyčios klebono Juozo Stankūno-Stonio rašytą laišką popiežiui Pijui XII. Šį laišką į lotynų kalbą išvertė ir perdavė popiežiui Prisikėlimo bažnyčios statytojas ir fundatorius kan. Feliksas Kapočius, tuo metu buvęs Apaštališkojo Sosto delegatas lietuvių reikalams Vokietijoje. Šis „laiskas duoda kondensuotą ir konkretų sovietinio persekiojimo vaizdą“, tai skausmo kupinas šauksmas, turint viltį, kad jis bus išgirstas ir susilauks paguodos bei užtarimo. Pacituosiu kai kurias šio laiško ištraukas ir atiduosiu jūsų teismui: valia tai pamiršti ar ne?!

Laiško pradžioje – desperatiškas kreipinys į popiežių, prašant užtarimo: „Naikinami, terorizuojami, alkani, nuogi, kraujuose paplūdę, likę be jokių, net žmoniškų natūralių teisių, nuo pasaulio visiškai izoliuoti, prašome Jūsų globos ir pagalbos“.

Toliau trumpai rašoma apie carinės Rusijos okupaciją, vėliau atgautą laisvės laikotarpį. „Deja 1939 m. pasaulinis karas iš visų pusių apsupo mūsų darbščią ir ramią tautą <...>. Iš mūsų atėmė ne tik žemę, namus, net ir minties laisvę, protavimą. Mus pavertė visiškais dvasios vergais <...>. Okupantai išrinko mums „seimą“ <...>. Patys juos išstatė, patys surašė ir durtuvais varė už juos balsuoti. O vis dėlto nebalsavome. Okupantų melas perviršijo visoki įsivaizdavimą. Jie paskelbė mūsų „vienbalsį“ prašymą įsijungti į Tarybų Sąjungą. Tai buvo smurtas ir gėdos valanda <...>. O vis dėlto mes didžiuojamės, kad laisvę labiau mylime kaip savo gyvybę. 1941 m. birželio mėn. per 3 dienas be teismo, be tardymo sugaudė su vaikais, seneliais, ligoniais apie 40 000 lietuvių, sukimšo į vagonus ir be duonos kašnio, be vandens išvežė į Sibirą <...>. 1940 - 1941 m. okupacija – tik šešėlis prieš dabartinį smurtą. Tada buvo tik gaivališkas siautimas, dabar gi jau ir planingas tautos išnaikinimas, surusinimas <...>. Aštuoniasdešimt trys procentai lietuvių yra Rymo katalikai <...>. Bolševizmas gerai žino, kad kol nepakirs religijos įtakos, tol tauta bus atspari. Todėl religijai ir tenka smarkiausias smūgis. Pažadais, intrigomis,

Nukelta į 2 p.

Atkelta iš 1 p.

pagaliau baisiais šantažais ir suėmimais gundė, ypač veiklesnius kunigus, kad jie pradėtų vesti propagandą prieš bažnytinę vyriausybę <...>, tuo pačiu metu valdžios spauda nuolat rašo apie popiežiaus išdavystes <...>. Lietuvos tikintieji išklauso, nes tai privaloma, bet nieko negirdi.“

Laiške smulkiai aprašomos sovietų represijos visose gyvenimo srityse. „Sovietų tvarkos niekas negali suprasti, neišgyvenęs bent poros metų. Yra neoficialūs ir nerašyti įstatymai. Oficialiai viskas labai gražu. Didžiausio palankumo įstatymai taikomi tik partiečiams, o nerašytieji – visiems kitiems, kur kai kam suteikia visišką savivalę“. Tuo tarpu „vietos ir užsienio propaganda šaukia apie didžiausią Tarybų Sąjungoje kulto laisvę <...>. Mūsų senus profesorius priverčia kalbėti užsieniui. Mėnesius, metus terorizuoja, kol paverčia

bevaliais ruporais kalbėti tą, ką parašė Maskva. Valdžia pasakys, ką galvoti, ką kalbėti, kada ranką kelti, kada ploti, kada kitus smerkti, kada girdėti ir kada juoktis. Tam juk valdžia, kitaip turėsime nemalonumų“. Reikia pripažinti, kad šis per 50 metų įdiegtas mąstymas atsiliepia žmogaus sąmonėje iki šiol. Kunigas Stonys rašė, kad „jei nesigintume, seniai mūsų neb būtų. Mūsų tūkstančiai jaunimo, vyrų ir mergaičių, ir net senių yra miškuose. Okupantas miškų bijo. Ten dar mūsų laisvė“.

Laiškas baigiasi prašymu: „Šventasis Tėve, mes tikimės būti išklausti <...>, mes mirštame, bet mirdami norime girdėti Jūsų paguodos žodį ir pasaulio katalikų nuraminimą, kad mūsų vaikai daugiau nebekentės dvasios vergijos <...>. Šventasis Tėve, mums, mirštantiesiems už Religijos ir Tautos laisvę, suteik palaiminimą. Tegyvuoja gyvųjų ir mirusiųjų Viešpatis Jėzus Kristus!“

Štai kokiu erškėčiuotu, skaudžiu keliu atėjome į šiandieną. Tad ar galime pamiršti tuos, kurie negailėdami savo gyvybių kovojo, kad išliktume ori tauta, turinti savo kalbą, kultūrą? Ar galime būti šiandien abejingi visoms negatyvioms apraiškoms, siekiančioms sugriauti tai, už ką kovojo mūsų protėviai, – šeimą, tikėjimą, meilę Dievui ir artimui?

Mieli broliai ir seserys Kristuje, vieninga malda prašykime Dievą duoti mūsų tautai asmenybių, kurios rūpintųsi tautos interesais, o ne savo asmeniška gerove. Prašykime Šventosios Dvasios sustiprinti kiekvieną iš mūsų, kad būtume atidūs ir jautrūs vieni kitiems. Telydi mus šv. apaštalo Pauliaus žodžiai: „Galiausiai, broliai, džiaukitės, tobulinkitės, vienas kitą guoskite, būkite vieningi, taikiai gyvenkite, ir meilės bei ramybės Dievas bus su jumis“ (2 Kor 13, 11-12). Darykite tai, mielieji, Lietuvos laisvės ir mūsų pačių laimės vardan.

Pas Viešpatį iškeliauo kunigas Viktoras BRUSOKAS

2015 metų sausio 17 dieną, eidamas 80-uosius metus, po ilgos ir sunkios ligos Marijampolėje mirė Kauno arkivyskupijos kunigas jubilias Viktoras Brusokas.

Viktoras Brusokas gimė 1935 metų gegužės 16 dieną Marijampolės rajone, Amalviškių kaime, ūkininkų šeimoje. 1942–1946 metais mokėsi Daukšių pradinėje mokykloje, vėliau – Gudelių progimnazijoje bei Igliaukos vidurinėje mokykloje, kurią baigė 1954 metais. Tų pačių metų rudenį buvo pašauktas į karinę tarnybą, iš kurios grįžo 1957 metais ir kiek daugiau kaip metus laiko dirbo kolūkyje.

Jausdamas pašaukimą į kunigystę 1958 metais įstojo į Kauno tarpdiecizinę kunigų seminariją. 1963 metų balandžio 8 dieną Viktorui Brusokui buvo suteikti subdiakono, kitą dieną – diakono šventimai, o balandžio 10-ąją kunigo šventimus jam suteikė vyskupas Petras Maželis.

Pirmoji kunigo Viktoro Brusoko tarnystės vieta buvo Kauno Švč. Jėzaus Širdies (Šančių) parapija, kurioje buvo paskirtas vikaro pareigoms. Šioje parapijoje jis darbovosi daugiau kaip penkerius metus. 1968 metų gruodžio mėnesį, visai prieš pat Kalėdas, kunigas Viktoras buvo paskirtas Kauno M. V. J. Kristaus Prisikėlimo parapijos vikaru. Be jokios abejonės, jaunas kunigas tada dar nė nenučiuokė, kokį didelį darbą jam vėliau reikės atlikti šioje parapijoje. 1972 metų birželio mėnesį jis vėl buvo iškeltas vikaru – šįkart į Šiaulių Šv. Jurgio bažnyčią. Ten dirbo neilgai, apie devynis mėnesius, nes pašlijio sveikata, ir kunigas prašė vyskupą leisti išvykti atostogų pasigydyti, taip pat pageidavo, kad būtų atleistas nuo tuo metu privalomų pakartotinių teologijos egzaminų, nes, jausdamasis blogai, negalėjo tinkamai jiems pasirėngti. 1973 metų kovo mėnesį kunigas Viktoras Brusokas paskiriamas nedidelės Alėjų parapijos administratoriumi, kur darbovosi apie pusantrų metų, o 1974 metų rugpjūčio mėnesį buvo paskirtas Krakų parapijos administratoriumi. Šiai parapijai jam

buvo lemta vadovauti ištisus šešiolika metų. Gero būdo, nuotaikingas klebonas patraukė parapijiečių širdis, tiesa, nepavyko išvengti ir priekaištų, kurie, atrodo, buvo inspiruoti Bažnyčiai priešiškos aplinkos. Kunigas Viktoras stengėsi rasti kontaktą su įvairiais žmonėmis, ir tos jo pastangos kai kam užkliūdavo. Tiek bažnytinėje, tiek civilinės valdžios aplinkoje pasitaikydavo žmonių, kuriam toks kunigo energingumas atrodydavo netinkamas.

1976 metais jis kurį laiką aptarnavo taip pat ir Pajieslio parapiją, o 1977 metais gavo vyskupo skyrimą Seirijų parapijos klebonu, tačiau, nepalankiai susiklosčius aplinkybėms, šis skyrimas buvo atšauktas, ir kunigas toliau liko dirbti Krakėse. 1978 metais jis jau oficialiai paskiriamas taip pat ir Pajieslio parapijos administratoriumi. m1990 metų gegužės mėnesį kunigas Viktoras Brusokas paskiriamas Kelmės ir Šaltinių parapijų klebonu. Ten jis darbovosi trejus metus.

1993 metais, pablogėjęs sveikatai, jo paties prašymu kardinolas Vincentas Sladkevičius atleido kunigą Viktorą iš Kelmės ir Šaltinių parapijų klebono pareigų ir paskyrė Kauno M. V. J. Kristaus Prisikėlimo parapijos altaristu-vikaru, tačiau šiose pareigose jam teko pabūti tik porą metų. Tuo metu vyko paminklinės Prisikėlimo bažnyčios atstatymo darbai. Tuometinis parapijos klebonas būsimasis vyskupas Eugenijus Bartulis buvo perkeltas į kitas pareigas, o kunigas Viktoras Brusokas paskirtas Prisikėlimo parapijos klebonu. Jam taip pat buvo pavesta Tautos šventovės atstatymo darbų priežiūra. Kunigas Viktoras labai rūpinosi surinkti pakankamai aukų atstatymo darbams, džiaugėsi gyvą

ja Bažnyčia. Jo gyvas ir nuotaikingas būdas padėjo įveikti nemažai sunkumų, kurie tuo metu persekiojo bažnyčios atstatymo darbus.

Prisikėlimo parapijos klebonu kunigas Viktoras Brusokas išbuvo septynerius metus, kol galiausiai sveikata nebeleido pakelti vis didėjančios darbų naštos. 2002 metų kovo mėnesį jis vėl buvo paskirtas Prisikėlimo parapijos altaristu. Arkivyskupas savo paskyrimo rašte ypač dėkoja kunigui Viktorui už rūpestingai eitas klebono

pareigas bei nuveiktus darbus atstatant paminklinę Prisikėlimo bažnyčią. Ir būdamas altaristu kunigas Viktoras Brusokas, kiek leido jėgos, tarnavo tikintiesiems, aktyviai dalyvavo kunigų bendruomenės gyvenime. 2009 metais, sveikatai dar labiau susilpnėjus, apsigyveno Marijampolės specialiuosiuose globos namuose. Rūpestingai prižiūrimas, šiek tiek buvo ir sustiprėjęs, tačiau įsisenėjusi liga galiausiai paėmė viršų.

Kunigas Viktoras Brusokas konfratūrą ir jį pažinojusiųjų atmintyje visuomet išliks kaip nuoširdus Bažnyčios tarnas, visuomet jautęs atsakomybę už jam pavestas pareigas, siekęs atviro ir nuoširdaus dialogo.

Kunigas Viktoras Brusokas buvo pašarvotas Marijampolės Šv. Vincento Pauliečio bažnyčioje kartu su diena anksčiau mirusiu kanauninku Algimantu Kajacku. Abiejų kunigų laidotuvių šv. Mišios buvo aukojamos sausio 19 dieną (pirmadienį) 12 valandą. Po šv. Mišių kunigas Viktoras Brusokas, jo paties pageidavimu, palaidotas savo tėviškės Daukšių bažnyčios šventoriuje.

Amžinąjį atilsį duok ištikimam savo tarnui, Viešpatie!

Kauno arkivyskupijos kurija

Tikėjimo liudytojai

Sesuo Gema, Eucharistinio Jėzaus seserų kongregacija

PRISIMINIMAI

Atgailos kelionės į Šiluvą. Lietuvoje apie 1974 metus (tiksliai nepamenu) kasmet pradėjome rengti maldingas atgailos keliones į Šiluvą, Mergelės Marijos Apsireiškimo vietą. Eidavome kalbėdami Rožinį, žinodami, kad už tai gresia tarnybos netekimas ir net laisvės. Buvome viskam pasiryžę. Kelionėse dalyvaudavo ne tik suaugę, bet ir vaikai. Nesiekėme populiarumo, neturėjome noro paerzinti ateistinę valdžią, siekėme vieno – išmesti Tėvynei ištikimybės Dievui, atsiprašyti už tautos nusikaltimus, atgauti laisvę. Buvome ištikimi, kad kelionių, kaip ištikimybės tikėjimui liudijimo, nori Dievas. Jos buvo įkvėptos pačios Švč. Mergelės. Kai kartą po eilinio Eucharistijos Bičiulių susitikimo maldoje klausiau Dievo Motiną, ko Ji

norėtų, kad mes Jos Sūnaus garbei ir Jos džiaugsmui padarytume, sieloje išgirdau aiškų balsą: „Ateikite pas mane į Šiluvą pėsti, kalbėdami Rožinį.“ Tai buvo prašymas ir įsakymas. Šis Jos pageidavimas nepamirštas ir dabar.

Sovietų priespaudos metais bet kokios organizuotos maldingos kelionės buvo draudžiamos, o kelionės į Šiluvą, kadangi susiburdavo daugiausia žmonių, ypač akylai sekamos. Tačiau Viešpats mus saugojo, mes gi keisdavome maršrutą ir laiką. Nelengva būdavo visus sukviesti. Telefonu naudotis neįmanoma dėl pasiklausymo, tačiau ir čia radome išeitį. Svarbiausia buvo apsaugoti nuo represijų vaikus – moksleivius, kurie gausiai dalyvaudavo kelionėse. Tačiau saugumiečiai

taikė į „galvą“, tikėdamiesi taip užgniaužti maldos ir aukos dvasią. Jei tai būtų buvęs žmonių darbas, jis greitai būtų žlugęs, bet tai buvo Dievo reikalas, o Jo iniciatyvos nepavaldžios žmonių kaprizams. Kiek prisimenu, 1978 – 1979 m. po eilinės atgailos kelionės į Šiluvą saugumiečiai ypač sekė mane. Po pamaldų žmonės neleido man išeiti iš bažnyčios, tikėdamiesi, kad sekliai pames mano pėdsakus, tačiau jie laukė pasislėpę, tikriausiai ir bažnyčioje palikę savo agentą. Kai pagaliau išvažiavome, už poros kilometrų nuo Šiluvos pareigūnai sustabdė mūsų mašiną ir jėga mane ištempė, nors žmonės bandė priešintis. Nuvežė mane į Raseinius, rajono miliciją, tris valandas tardė ir pavakare išleido. Anksčiau ir po to labai dažnai gaudavau paštu iškvieta „apsilankyti“ vidaus reikalų skyriuje – saugume, bet niekuomet neidavau ir visus kvietimus „siųsdavau“ į šiukšliadėžę.

Dvasiniai skaitiniai

Adolfa Daukšienė

Sielos paslaptis: Ieva, ką atsitiko? (5)

Ieva buvo duota pasauliui kaip įsikūnijimas gražaus žavingo Dievo – gyvenimą nešančio, santykių žinovo, pilno švelnaus gailestingumo ir vilties. Ar tokios moterys yra šiandien? Dauguma jų seniai palaidojo romantiškus siekius, santykiai sudėtingi, jos pavargusios, išsunktos. Viskas, ką daro moterys, yra tam, kad jomis grožėtusi ir į jų klausimą: „Ar aš graži?“, būtų atsakyta: „Taip!“.

Kai pasaulis buvo labai jaunas, visi buvo nuogi ir nesigėdijo. Tačiau kažkas nutiko, apie tai girdėjome, bet iki galo nesupratome. Kuo žaltys įtikino moterį? Ogi kad Dievas nuo jos kažką slepia, kad ji nebegali pasitikėti jų santykiu, kad norėdama puikaus gyvenimo ji turi perimti reikalus į savo rankas. Ji nupuolė pirmoji,

pažeidė savo pačios esmę ir užuot kvietusi Adomą į gyvenimą, pakvietė jį myriop. Kur tuo metu buvo Adomas? Šalia stovi ir stebi, kaip plėtojasi veiksmas. Ką jis daro? Visiškai nieko! Jis paneigė savo karžygio prigimtį ir pasidavė pasyvumui. Ir dabar kiekvienas vyras nešioja tą pačią nesėkmę... Nesėkmė yra didžiausia vyro baimė. Ir šiandien vyrai išnyksta, dingsta ir dėl moterų nesikauna. O moterys? Nustojusios pasikliauti Dievu, tiki, kad turi viską suimti į savo rankas. Moterims pasidarė skaudu nuo tuštumos, kurios niekas negali užpildyti.

Moterys kontroliuoja ir dominuoja, kad jaustųsi saugios. Jos bijo būti pažeidžiamos. Taip moteris nužudo savo širdies intymumo ilgesį, palaidoja savo

moteriškumą. Ji atsisako pasikliauti Dievu ir taip praranda kažką be galo brangaus. Dar yra apleistos moterys. Jos niekada nereiškia savo nuomonės, komplimentus nuleidžia negirdomis, svarbius darbus numeta kitiems ir slepiasi lyg Ieva, paragavusi uždrausto vaisiaus. Slepiasi, nes bijo, nes buvo giliai sužeista, išjuokta. Pasislėpti – reiškiama išlikti saugiam. Jos taip pat negrįžta pas Dievą. Trečia grupė, malšindama intymumo ilgesį, lepinasi: nusiperka ką nors gražaus, antrą porciją ledų, užveda meilės romanus, dalyvauja televizijos šou, skaito žurnalus. Ir jos savo širdis atiduoda ne Dievui, o pasaulio tuštybės.

Užuot pakeitusios Ievos perduotą poziciją, kuri atvedė mus į dvasinę krizę, moterys eina tuo pačiu keliu darydamos viską, kad apsaugotų save šiame pavojingame ir nenuspėjamame pasaulyje.

Parapijos gyvenimo atspindžiai

Vikaras kun. N. Pipiras

Ekumeninės pamaldos Kristaus Prisikėlimo parapijoje

Kaip ir kiekvienais metais, minint maldų už krikščionių vienybę savaitę, Kristaus Prisikėlimo parapijoje organizuojamos ekumeninės pamaldos.

Šiomet jos paminklinėje bažnyčioje vyko sausio 23 d. Pamaldose dalyvavo Jonas Žiauka, Evangelikų reformatų diakonas, Saulius Juozaitis, liuteronų pastorius, Remigijus Matulaitis, metodistų pastorius, Gabrielius Lukošius, bažnyčios „Tikėjimo žodis“ pastorius, ortodoksų

atstovai – kunigas Igor Rynkevič, Dmitrij Turdalijev, Kristaus Prisikėlimo parapijos vikaras kun. Nerijus Pipiras, altaris kun. Virginijus Lenktaitis. Pamaldoms vadovavo parapijos klebonas mons. Vytautas Grigaravičius.

Pamaldos prasidėjo iškilminga dvasininkų eiseną prie altoriaus. Bažnyčios viduryje buvo pastatyti du indai, iš kurių vienas su vandeniu, o kitas – tuščias. Į šį indą kiekvienas dvasininkas, einantis prie altoriaus, pylė

vandens. Tai visiems susirinkusiems priminė šių metų pamaldų temą: *Jėzus ją paprašė: „Duok man gerti“* (Jn 4, 7).

Pamaldų pradžioje parapijos vikaras kun. N. Pipiras pristatė dalyvaujančius dvasininkus, o klebonas visus pakvietė bendrai maldai, kad išnyktų susiskaldymas, kad gebėtume priimti vieni kitus, kad nugalėtume pyktį. Saulius Juozaitis perskaitė Evangelijos pagal Joną ištrauką, po kurios kiekvienos konfesijos atstovai pasidalijo mintimis apie šią Evangelijos ištrauką. Išpažinus bendrą tikėjimą, bendruomeninės maldos invokacijas skelbė visi pamaldose dalyvaujantys dvasininkai.

Pamaldų metu buvo renkamos aukos, skirtos Lietuvos Biblijos draugijos veiklai paremti. Prieš „Tėve mūsų“ maldą dekanas mons. V. Grigaravičius nuo Vėlykų žvakės uždegė visų dalyvaujančiųjų žvakes. Pamaldos baigtos palaiminimu ir siuntimu.

Šiose ekumeninėse pamaldose kartu su visais susirinkusiais giedojo Kristaus Prisikėlimo parapijos vargonininkas Ramūnas Baranauskas, ortodoksų ir liuteronų giesmininkai.

Parapijos istorijos puslapiai

Šią rubriką atnaujinti paskatino mūsų bažnyčios jubilieju minėjimas. Tai buvo puiki proga apmąstyti nuveiktus darbus, pamatyti, kaip greitai lekia Viešpaties mums dovanotas laikas ir ypač skaudžiai suvokti, kad dėl mūsų pasyvumo „išnyksta kaip dūmas“ parapijos žmonių veiklos pėdsakai.

Kun. Nerijus Pipiras

Aktyviųjų dvasininkų ir pasauliečių veikla Mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Prisikėlimo parapijoje antrosios sovietinės okupacijos metu

Mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Prisikėlimo parapijos istorija – Lietuvos istorija. Čia, Zaliakalnyje, gyveno ir dirbo daug Lietuvos šviesuolių. Tarybiniais metais mažoji Prisikėlimo bažnytelė buvo tapusi tikru traukos centru. Parapijoje pagrindžio sąlygomis veikė vienuolynai galbūt tyliai, nepastebimai dirbo pastoracinį darbą: ateistinės priespaudos metais daugelis vienuolių tiesiog dirbo artimo meilės darbus, kartu skleidė Gerąją Naujieną, perrašinėdamos teologines knygas, ištraukdamos į pagrindinį pasipriešinimo judėjimą. Aktyviųjų pasauliečių dėka ši parapija visais laikais buvo gyva: aštuntajame dešimtmetyje čia veikė Eucharistijos bičiulių sąjūdis. Šį darbą dirbo paprasti žmonės. Neretai jų auką, pasišventimą ir viltis nusineša užmarštin. Todėl labai svarbu, minint parapijos bažnyčios kertinio akmens pašventinimo, o kartu ir Pirmojo Lietuvos Eucharistinio kongreso 80-ąsias ir bažnyčios konsekracijos 10-ąsias metines, prisiminti ir tuos aktyvius dvasininkus ir pasauliečius, kurie sunkiais tikėjimo persekiojimo metais skleidė Gerąją Naujieną.

KUNIGŲ VEIKLA

Dvasininkų ir pasauliečių veikla skleidžiant Dievo Žodį ir bendražmogiškas vertybes turėjo didelę reikšmę Mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus parapijos istorijai ir tikėjimo tradicijų gyvumui šioje parapijoje.

Kan. Nikodemus Čėsna (1905–1931–1988). Parapijos klebonu išbuvo nuo 1961 iki 1988 m. Jo klebonavimo laiku buvo daug patarnautojų ir adoruotojų. Už kiekvieną jų klebonas galėjo galvą guldyti (mons. Artūro Jagelavičiaus pasakojimas; autoriaus asmeninis archyvas).

Parapijos užmojuose rengiamasi įkurti muziejų, todėl prašome visus neabejingus žmones pasidalyti prisiminimais apie parapijos kunigus, vienuoles, pasauliečius, parašyti apie savo, kaip kataliko, išgyvenimus, padovanoti nuotraukas, atspindinčias Kristaus Prisikėlimo bažnyčios kasdienybę ir šventes. Būkime Bažnyčios patriotai!

Kun. Juozas Stankūnas (1908–1933–1968). Parapijoje dirbo 1945–1947 m., ėjo administratoriaus pareigas. Kurį laiką jis buvo Lietuvos partizanų vyriausiuoju kapelionu, parengė popiežiui Pijui XI laišką apie tikinčiųjų persekiojimą Lietuvoje, bandė įkalbėti steigti tautinę Lietuvos Bažnyčią. Jausdamas, kad jį saugumiečiai seka, slapstėsi. 1947 metų spalio 2 dieną buvo suimtas.

Kun. Eugenijus Jokubauskas (1907–1939–1995). Parapijoje dirbo 1947–1949 metais. Ėjo administratoriaus pareigas. Jis rėmė klierikus, karo pabėgėlius, beglobius vokiečių vaikus, kurie būriuodavosi aplink bažnyčią (Buškevičienė Angelė, *Prisikėlimas*, Kaunas: UAB „Judex“, 2006, p. 236–246).

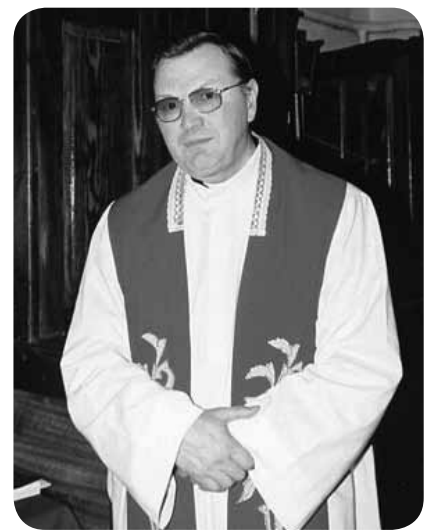
Kun. Lionginas Kunevičius (1932 – 1958 – 1994). 1958 metų pavasarį išventintas kunigu, tą pačių metų rugpjūčio 26 dieną skiriamas Kauno Kristaus Prisikėlimo parapijos altarista vikaru. Tuo metu Prisikėlimo bažnyčia buvo gausiai lankoma inteligentų ir jaunimo, juos ypač žavėjo kunigo Liongino pamokslai, kuriuose buvo gvildinamos žmogaus būties problemos (Biliūtė-Aleknavičienė E. Aušros sūnus. Kunigo Liongino Kunevičiaus gyvenimo ir veiklos kelias. Kaunas. 2006. P. 95). Dirbdamas pastoracinį darbą parapijoje, daug jėgų skyrė literatūriniam darbui, prisidėjo prie „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos“ leidimo, bendradarbiavo „Rūpintojėlyje“, pats redagavo „Aušros“ leidinį. Visada kritiškai atsakydavo į sovietinės spaudos straipsnius, nes turėjo, kaip sakoma, kritiko gyslelę. Mėgo bažnyčios pastoracinį darbą, o ypač sakyti pamokslus („Rūpintojėlis“, Kaunas: Judex, 2000, p. 5–7).

Prel. Vytautas Steponas Vaičiūnas (1942–1972). Parapijos vikaro pareigas pradėjo eiti 1972 metais. Vyskupo Romualdo Krikščiūno paragintas, jis parengė maldynėlį „Visada su Dievu“. Parapijoje esančioms vienuolėms skaitydavo teodicijos ir filosofijos kursą (ses. Albinos Giniūnaitės pasakojimas; autoriaus asmeninis archyvas).

Kun. Juozas Indriūnas (1942–1972). 1976–1981 m. parapijoje ėjo vikaro pareigas.

Kun. Juozas Indriūnas dirbo tyliai, prisi-dengęs po kuklumo skraiste. Nenorėjo, o ir dabar nenori, kad jo darbai, atlikti skleidžiant Dievo Žodį, iškiltų aikštėn. Daug bendravo su parapijiečiais, intelligentais, nuolat užtar-davo Kauno medicinos institute studijuojančius tikinčius studentus. Rėmė Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką. Svarbų pami-nėti tai, kaip pats kunigas yra paliudijęs, jog „Kronikai“ pinigų iš Amerikos kun. Pugevi-čius perduodavo leidėjams per jį. Kai buvo iš ligoninės po nudeginimo išvogtas kun. Zdebskis, kun. J. Indriūnas veždavo vaistus *Contrical*, kuriuos gaudavo tik Maskvoje. Bendravo su Rugevičių šeima. Jo bute susirinko grupė entuziastų, pradėjusių leisti pagrindžio leidinį „Rūpintojėlis“.

Laikraščio redakcijai rašyti parapijos raštinės adresu: Laikraščiai „Prisikėlimas“, Žemaičių 31 b, Kaunas. Tel. (8-37) 229222
El. paštas : prisikelimas@kaunas.lcn.lt, internetinis adresas: www.prisikelimas.lt. Tiražas 1000 egz.
Vyr. redaktorius parapijos klebonas, dekanas monsinjoras Vytautas Grigaravičius; redakcijos nariai:
Aldona Narušienė, Birutė Vasylienė, Rima Lipšienė, Adolfa Daukšienė, Dalė Starkutė, kun. Nerijus Pipiras.
Kauno Kristaus Prisikėlimo parapijos pastoracinės tarybos laikraštis